

08.08.2016. год.

ГРАДСКАДА

На основу člana 28. Zakona o zaštiti od požara („Sl. glasnik RS“ br. 111/2009), Direktor **Doma kulture Grdelica** ;(u daljem tekstu: **Dom kulture**), donosi:

PRAVILA ZAŠTITE OD POŽARA

I. OPŠTE ODREDBE

Zaštita od požara obuhvata skup mera i radnji za planiranje, finansiranje, organizovanje, sproveđenje i kontrolu mera i radnji zaštite od požara, za sprečavanje izbijanja i širenja požara, otkrivanje i gašenje požara, spasavanje ljudi i imovine, zaštitu životne sredine, utvrđivanje i otklanjanje uzroka požara, kao i za pružanje pomoći kod otklanjanja posledica prouzrokovanih požarom.

Zaštita od požara ostvaruje se:

- 1) Organizovanjem i pripremanjem subjekata zaštite od požara za sproveđenje zaštite od požara
- 2) Obezbeđivanjem uslova za sproveđenje zaštite od požara
- 3) Preduzimanjem mera i radnji za zaštitu i spasavanje ljudi, materijalnih dobara i životne sredine prilikom izbijanja požara
- 4) Nadzorom nad primenom mera zaštite od požara

II. PLANIRANJE I ORGANIZOVANJE ZAŠTITE OD POŽARA

1. PRAVILA ZAŠTITE OD POŽARA

Pravila zaštite od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara, a u cilju unapređenja zaštite od požara unutar objekta obuhvataju:

1. Organizaciju tehnoloških procesa na način da rizik od izbijanja i širenja požara bude otklonjen, a da u slučaju njegovog izbijanja bude obezbeđena bezbedna evakuacija ljudi i imovine i sprečeno njegovo širenje.
2. Zaštitu od požara u zavisnosti od namene objekta sa potrebnim brojem lica osposobljenih za obavljanje poslova zaštite od požara;
3. Donošenje Plana evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara;
4. Način osposobljavanja zaposlenih za sprovođenje zaštite od požara.

1.1. Organizacija na način da rizik od izbijanja i širenja požara bude otklonjen, a da u slučaju njegovog izbijanja bude obezbeđena bezbedna evakuacija ljudi i imovine i sprečeno njegovo širenje

- Pri obavljanju procesa rada koristi se:
 - ❖ kancelarijska oprema: kancelarijski nameštaj (radni i konferencijski stolovi, vitrine, ormani, police i rafovi i sl.), računarska oprema (kompjuteri fiksni i prenosivi, štampači, skeneri...), faks, telefoni (fiksni, mobilni), kopir aparati;
 - ❖ sredstva za održavanje higijene;
- Od zapaljivih materija u objektu se nalazi:
 - Papir,
 - Drvo i ploče od drveta (panel-ploče, šper-ploče, iverica, sirova (bojena) i oplemenjena, mediapan, lesonit i sl.),
 - Sirova koža, tekstil, skaj, eko koža, mebli, plastificirana platna,

Klasifikacija požara izvršena je prema zapaljivosti materijala koji mogu biti zahvaćeni požarom i to:

Klasa A - požari čvrstih zapaljivih materija - koje gore plamenom ili žarom

Klasa B – požari zapaljivih tečnosti

Klasa E - požari na uređajima i instalacijama pod el. naponom.

U cilju utvrđivanja odgovarajuće organizacije i preduzimanja mera potrebnih za uspešno funkcionisanje i sprovođenje zaštite od požara, Uprava za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova, vrši kategorizaciju objekata, delatnosti i zemljišta prema ugroženosti od požara u zavisnosti od tehnološkog procesa koji se u njima odvija.

Inspeksijskim nadzorom nije izvršena kategorizacija objekta, na osnovu člana 23. Zakona o zaštiti od požara (Sl. Glasnik br. 111/2009), a u skladu sa Uredbom o razvrstavanju objekta, delatnosti i zemljišta u kategorije ugroženosti od požara ("Službeni glasnik RS", br. 76/2010), tako da nije utvrđeno u koju kategoriju ugroženosti od požara objekat spada, ali sobzirom na vrstu, kao i veličinu objekta i broj ljudi koji u njima radi objekat se može svrstati u **III kategoriju ugroženosti od požara**.

Na osnovu maksimalno dopuštenog vremena evakuacije i broja ljudi koji se mogu naći u objektima u momentu izbijanja požara, projektom su određene širine koridora evakuacije, broj stepeništa, prolaza i vrata. Znaci obeležavanja evakuacionih puteva označeni su zelenom bojom u skladu sa standardima (SRPS ISO 3864,6309,11428,7239).

1.1.2. DUŽNOSTI I PRAVA SVIH ZAPOSLENIH U KULTURNOM CENTRU KAO I ANGAŽOVANIH PRAVNIH I FIZIČKIH LICA U SPROVOĐENJU MERA ZAŠTITE OD POŽARA

1.1.2.1. Dužnosti i prava stručnih lica za zaštitu od požara

STRUČNO LICE ZA NEPOSREDNO ORGANIZOVANJE I SPROVOĐENJE PREVENTIVNIH MERA ZAŠTITE OD POŽARA - REFERENT ZAŠTITE OD POŽARA

Dužnosti stručnog lica za neposredno organizovanje i sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara, (referent za zaštitu od požara) su sledeće:

- Organizuje, objedinjuje i usmerava rad sa aspekta zaštite od požara;
- Stara se o sprovođenju mera zaštite od požara utvrđenih Zakonom i drugim propisima, Pravilima, kao i drugim opštim i pojedinačnim aktima iz ove oblasti;

- Prati i proučava zakonske i druge propise iz oblasti zaštite od požara i preduzima potrebne mere radi usaglašavanja rada sa tim propisima i unapređivanja zaštite od požara;
- Blagovremeno preduzima sve potrebne mere radi otklanjanja uočenih nedostataka, sprečavanja neželjenih posledica i obezbeđenja stalne ispravnosti uređaja za automatsku dojavu požara ukoliko ga Kulturni centar poseduje;
- Učestvuje u pripremi predloga Pravila zaštite od požara, Programa osnovne obuke zaposlenih, kao i drugih opštih akata iz oblasti zaštite od požara, a nakon donošenja istih, stara se o njihovoj doslednoj pripremi;
- Vrši zamenu i povlačenje dotrajalih, zastarelih, neupotrebljivih aparata i opreme za gašenje požara, stalno u toku godine, a na njihova mesta postavlja novu i savremeniju PP opremu i sredstva;
- Sarađuje sa nadležnim inspekcijskim i drugim organima Uprave za zaštitu i spasavanje Ministarstva unutrašnjih poslova;
- Stara se o potpunom i urednom vođenju svih potrebnih evidencija iz oblasti zaštite od požara;
- Najmanje jednom mesečno putem mesečnog izveštaja, a po potrebi i češće, izveštava direktora (odgovorno lice) o svim uočenim pojавama, promenama, nedostacima i problemima iz oblasti zaštite od požara i predlaže konkretne mere za uklanjanje svih uočenih nedostataka;
- Ostvaruje stalan uvid u stanje zaštite od požara i bezbednosti objekta, ljudi i imovine u njima i blagovremeno preduzima sve potrebne mere radi otklanjanja uočenih nedostataka i sprečavanja neželjenih posledica;
- Stara se o ispravnosti i razmeštaju uređaja, opreme i sredstava za gašenje požara;
- U slučaju izbijanja požara, ako je na vreme obavešten, što pre dolazi na lice mesta radi pružanja podrške upravi Društva u organizaciji ljudstva, za gašenje, evakuaciju i spasavanje ljudi i imovine, do dolaska teritorijalne vatrogasne jedinice;
- Po završetku lokalizacije i likvidacije požara, u saradnji sa PP policijom i istražnim organima MUP-a, neposredno učestvuje u utvrđivanju uzroka nastanka požara i o tome izveštaj podnosi direktoru (odgovornom licu) Društva;
- Vrši osnovnu teorijsku i praktičnu obuku zaposlenih u Društvu iz oblasti zaštite od požara;
- Prati propise iz oblasti zaštite od požara, kao i tehnička dostignuća iz te oblasti i u skladu sa istim preduzima i predlaže potrebne mere radi unapređenja zaštite od požara;
- U slučaju neposredne opasnosti od izbijanja požara i eksplozija, kao i elementarnih nepogoda, ili drugih vanrednih situacija, preduzima hitne mere za njihovo brzo i efikasno otklanjanje i zabranjuje rad na kritičnim mestima;
- Neposredno vrši kontrolu sprovođenja mera zaštite od požara;
- Obezbeđuje određene knjige i obrasce radi evidentiranja kontrole aparata za početno gašenje požara i drugih vatrogasnih sprava i uređaja, odnosno opreme za gašenje, automatsko javljanje ili gašenje požara, protivpanik rasvete i sl.;
- Zaposlenima u Društvu ukazuje na potrebu pridržavanja propisanih mera zaštite od požara i u skladu sa tim preduzima odgovarajuće mere;
- Izdaje odobrenja za izvođenje radova zavarivanja, rezanja i lemljenja na privremenim mestima. Učestvuje u primopredaji ovih radova, vodi evidenciju izdatih odobrenja, kao i drugu dokumentaciju u vezi sa izvođenjem radova zavarivanja, rezanja i lemljenja.;

- Prati nove svetske trendove, nova naučna dostignuća iz oblasti zaštite od požara i u toku radnog veka se neprestalno usavršava;
- Vrši neposrednu kontrolu sprovođenja utvrđenih preventivnih i naloženih mera zaštite od požara;
- Da u slučaju konstatovanja određenih nepravilnosti i nedostataka zbog kojih postoji neposredna opasnost od izbijanja požara ili eksplozije, zabrani rad do otklanjanja istog nedostatka;
- Da protiv zaposlenog koji se ne pridržava mera propisanih Pravilima, koji je pod dejstvom alkohola ili narkotika podnese prijavu i prosledi je direktoru radi pokretanja disciplinskog postupka i utvrđivanja krivične odgovornosti.

1.1.2.2. Dužnosti i prava odgovornog lica

DIREKTOR

Direktor u vršenju poslova zaštite od požara ima sledeća prava i obaveze:

- Neposredno je odgovoran za organizovanje zaštite od požara u **Domu kulture** sprovođenje mera zaštite od požara, a naročito za primenu propisanih i naloženih mera zaštite od požara u **Domu kulture**;
- Donosi Pravila zaštite od požara, (eventualno) Plan zaštite od požara i Program osnovne obuke zaposlenih iz oblasti zaštite od požara;
- Stara se o obezbeđivanju sredstava, utvrđuje potrebna sredstva za zaštitu od požara i na bazi raspoloživih sredstava, odobrava njihovo korišćenje;
- Ostvaruje uvid u stanje organizacije zaštite od požara kao i stepen bezbednosti i preduzima potrebne mere u cilju unapređenja zaštite od požara;
- Razmatra inspekcijske i druge nalaze, izveštaje i rešenja, preduzima mere da se utvrđeni nedostaci otklone u datim rokovima i da se sprovode zaključci;
- Razmatra i obezbeđuje potrebne uslove za blagovremeno, potpuno i pristupačno informisanje zaposlenih i drugih lica, sa stanjem organizovanosti i sprovođenjem propisanih i naloženih mera zaštite ljudi i imovine i preduzetim merama za dalje ostvarivanje i unapređivanje te zaštite;
- Utvrđuje materijalnu i drugu odgovornost rukovodilaca pojedinih radnih jedinica, kao i zaposlenih sa posebnim pravima, ovlašćenjima i odgovornostima, koje imenuje, zbog nesprovođenja propisanih ili naloženih mera zaštite ljudi i imovine, koje su im stavljenе u nadležnost Zakonom i propisima donetim na osnovu Zakona, Pravilima zaštite od požara ili drugim opštim aktima;
- Kontroliše i obezbeđuje primenu i pridržavanje propisanih i naloženih mera zaštite od požara. U slučajevima kada se uoče ili konstatuju određena odstupanja ili nedostaci u primeni mera zaštite od požara dužan je da odmah preduzme mere u cilju otklanjanja uočenih nedostataka i nepravilnosti;

- Stara se o blagovremenom donošenju Pravila zaštite od požara i drugih akata vezanih za ovu oblast;
- Stara se o blagovremenoj i propisnoj nabavci sredstava i opreme za gašenje požara, kao i druge opreme za zaštitu od požara, njihovom namenskom korišćenju i propisnom održavanju;
- U slučaju izbijanja požara, ako je na vreme obavešten i prisutan, do dolaska teritorijalne vatrogasne jedinice, neposredno organizuje ljudstvo, rukovodi i komanduje akcijom gašenja, evakuacije i spasavanja ljudi i imovine;
- Stara se o blagovremenom i potpunom informisanju zaposlenih sa stanjem, merama i sredstvima koja se preduzimaju na sprovođenju i unapređenju zaštite od požara.

1.1.2.3. Dužnosti i prava zaposlenih sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima

- U delokrugu svog rada organizuju i kontrolišu rad zaposlenih na način koji obezbeđuju potpunu sigurnost zaposlenih i imovine sa aspekta zaštite od požara;
- Pre početka i po završetku rada provere da li su preduzete sve mere zaštite od požara u njihovoj radnoj jedinici;
- Odgovorni su za stanje zaštite od požara u organizacionoj jedinici kojom rukovode, odnosno u delu procesa rada kojim rukovode;
- Dužni su da u delokrugu svog rada organizuju i kontrolišu rad zaposlenih na način koji obezbeđuje potrebnu bezbednost zaposlenih i imovine;
- Staraju se i preduzimaju sve potrebne mere u cilju dosledne primene utvrđenih preventivnih i naloženih mera zaštite od požara;
- Pri organizovanju rada kontrolišu i obezbeđuju primenu i pridržavanje propisanih i naloženih mera zaštite od požara, a u slučaju određenih nedostataka blagovremeno preduzimaju odgovarajuće mere za otklanjanje istih;
- Obezbeđuju saradnju sa referentom zaštite od požara, radi dosledne i blagovremene primene mera zaštite od požara, obaveštavaju ga o svim uočenim nedostacima u svojoj radnoj jedinici i da zajedno sa njim rade na otklanjanju nedostataka u domenu svojih znanja, mogućnosti i sposobljenosti za pojedine poslove iz oblasti zaštite od požara;
- Dužni su da obezbede da svi radnici organizacionog dela procesa kojim rukovode budu upoznati sa opasnostima koje im prete od požara na radnom mestu i u organizacionoj jedinici;
- U slučaju izbijanja požara, do dolaska teritorijalne vatrogasne jedinice, neposredno organizuju ljudstvo, rukovode i komanduju akcijom gašenja, evakuacije i spasavanja ljudi i imovine u organizacionoj jedinici kojom rukovode;
- Dužni su da sa radnog mesta udalje zaposlenig koji se ne pridržava mera zaštite od požara, a ako u takvoj radnji ima elemenata povrede radnih obaveza, dužni su da podnesu zahtev za pokretanje disciplinskog postupka;
- Obavezni su da omoguće osnovnu obuku zaposlenih iz oblasti zaštite od požara i odgovorni su za njihovu sposobljenost u rukovanju opremom i sredstvima za gašenje požara;

- Organizuju da svi zaposleni budu upoznati sa opasnostima koje im prete od požara i eksplozije na radnom mestu;
- Blagovremeno i redovno razmatraju pitanja o meraima koje treba preduzeti radi efikasnije zaštite od požara kao i pravilne upotrebe sredstava za gašenje požara;
- Vrše druge poslove i zadatke koji doprinose unapređenju zaštite od požara, po nalogu i uz saglasnost direktora i lica zaduženog za zaštitu od požara.

SVI ZAPOSLENI U KULTURNOM CENTRU

Zaposleni su osnovni nosioci poslova i zadataka zaštite od požara i imaju prava i dužnosti da učestvuju u sprovođenju i unapređivanju mera zaštite ljudi i imovine od požara u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara, Pravilima zaštite od požara i drugim opštim aktima i **Domu kulture**

Prava i obaveze zaposlenih su:

- Da organizuju zaštitu svih vrednosti kojima raspolažu, na način koji obezbeđuje potpunu ličnu i imovinsku sigurnost ljudi i materijalnih dobara;
- Da preduzimaju, sprovode i pridržavaju se propisanih mera zaštite od požara;
- Da traže pomoć od organa, organizacija ili lica koja tu pomoć mogu da im pruže, a naročito u gašenju i sprečavanju širenja požara;
- Da upućuju predloge i zahteve referentu za zaštitu od požara u cilju otklanjanja nedostataka koji mogu da ugroze zdravlje i život ljudi ili dovedu do oštećenja i uništenja objekata u **Domu kulture** ;
- Da se ospozobljavaju i podvrgnu osnovnoj obuci i proveri znanja za neposredno primenjivanje mera zaštite od požara;
- Da u toku rada i po završetku radnog vremena stalno prate i kontrolišu rad, funkcionisanje i ispravnost opreme, uređaja, instalacija u neposrednoj i široj radnoj okolini i da svaki kvar i neispravnost odmah prijave nadležnom organu, referentu zaštite od požara, direktoru i neposrednom rukovodiocu, a u cilju otklanjanja njihove neispravnosti koje mogu da ugroze bezbednost ljudi i imovine;
- Da pažljivo rukuju opasnim materijama (eksplozivne, zapaljive, nagrizajuće, otrovne,...) i da preduzimaju potrebne i propisane mere pri njihovom korišćenju, skladištenju ili odlaganju;
- Da se staraju da pristup njihovim radnim mestima bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano pristupilo korišćenju sredstava za gašenje požara i drugih sredstava zaštite u otklanjanju posledica požara i drugih opasnih pojava;
- Da koriste lična zaštitna sredstva i opremu na način koji je propisan opštim aktima;

- Da neposredno učestvuju u gašenju požara i ugase ga ako je to moguće bez opasnosti po sebe i druga lica, a da u protivnom obaveste teritorijalnu službu vatrogasne jedinice i organe Sektora za vanredne situacije MUP-a.

1.1.2.4. Odgovornost radnika zbog nepridržavanja propisanih i naloženih mera zaštite od požara

Zaposleni u Društvu. dužni su da se u svom radu pridržavaju mera zaštite od požara, propisanih Zakonom, Pravilima zaštite od požara, kao i mera koje im na osnovu izvedenih propisa nalože pojedinci i službe odgovorne za sprovođenje mera zaštite od požara i inspekcijski organi Sektora za vanredne situacije MUP-a.

Nepridržavanje mera zaštite od požara utvrđenih Pravilima zaštite od požara predstavlja težu povredu radnih obaveza i radne discipline.

Odredbe Pravila zaštite od požara obavezne su i primenjuju se za sve zaposlene koji su zasnovali radni odnos (na određeno ili neodređeno vreme) **u Domu kulture**, kao i na zaposlene drugih organa i organizacija koji po bilo kom osnovu rade ili izvode radove u **u Domu kulture**

1.1.3. TEHNIČKA OPREMA I SREDSTVA ZA OTKRIVANJE, JAVLJANJE I GAŠENJE POŽARA

Za uspešno izvršavanje poslova i zadataka na zaštiti ljudstva i imovine od požara, kao i njegovo gašenje, Pravilima zaštite od požara u skladu sa rešenjem nadležnog organa propisuju se minimalna sredstva i oprema za zaštitu od požara.

U tehničku opremu za zaštitu od požara spadaju sprave i oprema za gašenje, spasavanje, otkrivanje požara, uzbunjivanje i javljanje PP centrali, sanitetska oprema, dr.

Oprema i sredstva za gašenje požara kojima **Dom kulture** raspolaze su:

1. PP aparati

- PP aparata S-9 kg
- PP aparata CO₂-5 kg
- Hidrantska instalacija

Održavanje opreme za gašenje požara, obavlja ovlašćeno Preduzeće, a ispitivanje ispravnosti vršiti svakih 6 meseci.

Ispravna sredstva i oprema za gašenje požara postavljaju se na označenim, vidnim i pristupačnim mestima u objektu.

Redovni pregled ispravnosti prenosnih i prevoznih aparata za početno gašenje požara, kao i kontrola protočnog kapaciteta i pritiska vode u unutrašnjoj hidrantskoj mreži obavlja se dva puta u toku godine, odnosno na svakih 6 meseci.

Ispitivanje na HVP (hladni vodeni pritisak), prema važećim propisima za PP aparate tipa S, treba vršiti svake 2 godine, a za PP aparate tipa CO₂, svakih 5 godina.

Vrsta opreme i sredstava za gašenje požara i njihov razmeštaj bliže su određeni Elaboratom zaštite od požara, odnosno utvrđuju se Pravilima zaštite od požara, ili eventualnim Planom zaštite od požara.

Na osnovu procene ugroženosti objekata, sa stanovišta zaštite od požara, odnosno fizičko-hemijskih osobina materijala koji se koriste u svim poslovnim segmentima Društva, mogući su požari klase "A", požari klase "B" i požari na električnim instalacijama. Klasifikacija mogućih požara izvršena je prema standardu SRPS Z C2 003 (Sl. List SFRJ br. 31/79) tj. korigovana sa SRPS ISO 3941/94.

Požari klase "A" su požari čvrstih materijala sa stvaranjem žara pri sagorevanju (drvo, papir, polivinil hlorid, tekstil,...). Na osnovu očekivane "A" klase požara, predviđena su odgovarajuća sredstva za gašenje požara i to: prenosni ili prevozni aparati za početno gašenje požara tipa, S-9, kao i voda iz unutrašnje hidrantske mreže.

Požari klase "B" su požari zapaljivih tečnosti u našem slučaju (ulje i tečna goriva). Na osnovu očekivane "B" klase požara, predviđena su odgovarajuća sredstva za gašenje požara i to: prenosni aparati za početno gašenje požara tipa S-6, S-9, CO₂ - 2 (vozila) i CO₂ - 5 kg.

Požari na električnim instalacijama (razvodnim električnim ormarima i drugim električnim uređajima) nisu po ovom standardu tretirani kao posebna klasa požara. Prilikom isključenja električne energije, svrstavaju se u druge pripadajuće kategorije požara. Na osnovu očekivane klase požara, predviđena su odgovarajuća sredstva za gašenje požara i to: prenosni aparati za početno gašenje požara tipa S-9 i CO₂ - 5 kg.

Tehničke karakteristike usvojenih aparata za gašenje požara

Iz grupe aparata za gašenje suvim prahom, predviđeni su prenosni i prevozni aparati za početno gašenje požara tipa "S", koji su usaglašeni sa srpskim standardom SRPS Z C2 035 i SRPS Z C2 135.

Iz grupe aparata za gašenje ugljen dioksidom, predviđeni su prenosni aparati za početno gašenje požara tipa "CO₂", koji su usaglašeni sa srpskim standardom SRPS Z C2 040.

1.1.4. POSTUPAK U SLUČAJU IZBIJANJA POŽARA

Požar može nastati u radno vreme i van radnog vremena.

Ako nastane u radno vreme obično je na vreme otkriven pa se može pristupiti njegovoj lokalizaciji i eliminaciji. Najблиži zaposleni su dužni da pristupe lokalizaciji požara priručnim sredstvima i PP-aparatima i to pre svega na način bez opasnosti po sebe, te prisutna lica u neposrednoj okolini. Pri tome su u obavezi da obaveste teritorijalnu vatrogasnu jedinicu, upravu **Doma kulture**, organe MUP-a i referenta zaštite od požara.

Ako je požar kasno uočen i ne može se ugasiti priručnim sredstvima, PP aparatima, hidrantima, odmah se upućuje poziv teritorijalnoj vatrogasnoj jedinici, organima MUP-a, direktoru i referentu zaštite od požara.

Prilikom poziva vatrogasne jedinice zaposleni ostavlja sledeće podatke:

- Naziv organa;
- Lokacija (ulica i broj);
- Vrsta objekta i materijal koji gori;
- Front gorenja i površinu požara;
- Postoji li opasnost po ljude i okolne objekte;
- Koje materije gore i postoji li opasnost od trovanja i eksplozija;
- Broj telefona sa kog je pozvana vatrogasna jedinica.

Do dolaska vatrogasne jedinice, direktor ili rukovodioci radnih jedinica organizuju ljudstvo prema unapred napravljenom Planu zaštite od požara, izdaju zadatke i rukovode akcijom gašenja, evakuacije, spasavanja ljudi i iznošenjem materijalnih dobara iz požarom zahvaćenih objekata.

Pre početka gašenja mora se isključiti napajanje objekta električnom energijom, jer se vodom ne smeju gasiti kablovi i uređaji pod naponom. Ukoliko se gasi vodom, primenjuje se puni mlaz ili raspršeni mlaz, izmaglica, u zavisnosti koliko se blizu može prići požaru.

Ljudstvo se ne sme kretati pored kablova i uređaja koji elektriziraju.

Po dolasku teritorijalne vatrogasne jedinice na mesto događaja, referent zaštite od požara, zaposleni i celokupna uprava, stavljuju se na raspolaganje komandiru vatrogasne jedinice, koji preuzima dalje mere gašenja i spasavanja i izvršavaju njegova naređenja.

Zaposleni i referent zaštite od požara dužni su da u cilju lakše i brže lokalizacije i eliminacije požara, komandiru daju korisne informacije koje obuhvataju:

- U kom delu **Doma kulture** je izbio požar;
- Kakav materijal gori;
- U kom delu je vatra prvo primećena, kako se širila i u kom pravcu;
- Da li u objektu pod požarom postoje eksplozivne i zapaljive materije i koje ako ih ima;
- Da li unutar objekta ima povređenih i neevakuisanih ljudi;
- Gde su evakuacioni putevi;
- Raspored i lokaciju spoljašnjih i unutrašnjih hidranata.

Ako požar ugrožava ljudske živote, glavne snage se koncentrišu na njihovo spasavanje uz paralelnu lokalizaciju požara.

U cilju uspešnijeg rukovođenja akcijom gašenja požara komandir može:

- Da zabrani pristup i udalji lica koja su u blizini požara;
- Da zabrani saobraćaj pored mesta požara ukoliko oceni da će akcija gašenja biti brže sprovedena, ili ako postoji opasnost po lica koja se tu kreću;
- Da naredi evakuaciju lica i predmeta iz susednih objekata koji su ugroženi požarom, kao i evakuaciju tehnike, papira od važnosti i drugih materijalnih dobara koja bi mogla biti uništена vatrom;
- Da naredi prekid dovoda el. energije ili propan-butan gasa, ako to zahtevaju potrebe gašenja požara;
- Da preduzima i druge mere, koje će po njegovoj oceni biti od koristi pri gašenju požara i što manjem uništavanju imovine.

U slučaju izbjivanja požara većih razmera, elementarnih nepogoda, eksplozija, kojima se mogu ugroziti ljudski životi, materijalna dobra, ili životna okolina, svi zaposleni su dužni da rade na spasavanju unesrećenih i imovine, bez obzira na radno vreme, radno mesto i kvalifikaciju.

Po završetku intervencije referent zaštite od požara je dužan da sačini izveštaj o toku i rezultatima vatrogasne intervencije i da ga prosledi direktoru **Domu kulture**

Izveštaj se piše u dva primerka od kojih jedan zadržava referent zaštite od požara.

1.2.1. ORGANIZOVANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA U ZAVISNOSTI OD NAMENE OBJEKATA

Radi sprovođenja propisanih i naloženih mera zaštite od požara, kao i drugih poslova i zadataka propisanih Zakonom i drugim propisima iz oblasti zaštite od požara, Pravilima zaštite od požara, u skladu sa Zakonom, utvrđuje se odgovarajuća organizacija zaštite od požara u zavisnosti od namene objekata sa potrebnim brojem lica sposobljenih za obavljanje poslova zaštite od požara.

Ispred preduzeća, na poslove lica za neposredno organizovanje i sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara (referenta) angažovan je Srđan Stojiljković, koji je u radnom odnosu na neodređeno vreme.

Na poslove neposrednog organizovanja i sprovođenja preventivnih mera zaštite od požara u **Domu kulture** mogu biti raspoređeni i drugi zaposleni **Domu kulture**, koji su u radnom odnosu na neodređeno vreme.

Na poslove protivpožarnog obezbeđenja raspoređuju se zaposleni sa položenim stručnim ispitom iz oblasti zaštite od požara.

1.3. Donošenje Plana evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara

1.3.1. UVOD

U postupku intervencije vatrogasno-spasičkih jedinica, jedan od najznačajnijih zadataka jeste evakuacija lica koja su se našla u ugroženoj zoni.

Kroz tehničke mere (standardi i pravilnici) i stručno tehničku literaturu definišu se optimalna rešenja ili daju primeri proračuna vezani za stvaranje objektivnih uslova za efikasnu evakuaciju.

Problem evakuacije nije samo dominantno pitanje pri nastanku požara u objektu ili prostoru, već je ono prisutno i pri drugim akcidentnim situacijama kao što su: hemijski akcidenti, zemljotres, teroristički napad, pretnja podmetanjem eksplozivnih naprava i dr.

Početni i krajnji cilj kod stvaranja uslova za evakuaciju je **princip napuštanja objekta za što kraće vreme na bezbedan način**.

Kao polazna osnova za izradu Plana evakuacije, korišćena je sledeća regulativa koja defineše ovu oblast:

- 1. Zakon o zaštiti od požara ("Službeni Glasnik RS" br. 111/2009);**
- 2. SRPS TP21 2003, Tehničke preporuke za urbanističke i građevinske mere bezbednosti od požara stambenih, poslovnih i javnih zgrada;**
- 3. Zaštita od požara. Simboli i tehničke šeme. SRPS U. J1.220;**
- 4. Simboli zaštite od požara za tehničke prikaze ("Službeni list SFRJ" br. 51/81);**
- 5. SRPS ISO 8421-6 Evakuacija i spasavanje.**

Pojam evakuacije, u smislu Plana evakuacije, obuhvata organizovani način napuštanja prostorija, pre nego što nastupi ugrožavanje života i zdravlja zaposlenih i posetilaca, što može izazvati iznenadni događaj, čiji je nastup i štetne posledice moguće predvideti.

Pod spasavanjem u smislu ovog Plana, podrazumeva se organizovano sprovođenje radnji kojima se osobama zatećenim u ugroženim prostorijama pruža pomoć, kada radi okolnosti nastalih iznenadnim događajem sami ne mogu napustiti prostorije i zgradu, a da pri tom ne dovedu u opasnost svoj život. Evakuacija i spasavanje sprovodi se u slučajevima iznenadnih događaja. Iznenadni događaji mogu ugroziti sigurnost zaposlenih i posetilaca u građevinama pa se mora organizovati brza i smislena evakuacija u slučaju njihovog nastajanja.

1.3.2. NAČIN OTKRIVANJA OPASNOSTI, DOJAVA I UZBUNJIVANJE

Otkrivanje i dojavu požara i uopšte poremećaja na objektu, opremi i instalacijama, koji bi mogli izazvati opasnost po život i zdravlje osoba i imovinu, vrše svi zaposleni. Otkrivanje i dojava požara, kao i uzbunjivanje može se izvršiti putem automatskih i ručnih javljača požara, preko PP centrale i alarma. Dojavu je moguće obaviti i lično ili telefonom i to: direktoru ili licima sa posebnim odgovornostima, (u daljem tekstu: Upravi Preduzeća), ospozobljenim rukovodicima za evakuaciju i spasavanje i referentu ZOP-a. Isti postupak sprovodi se i u slučaju pojave opasnosti od bilo koje elementarne nepogode.

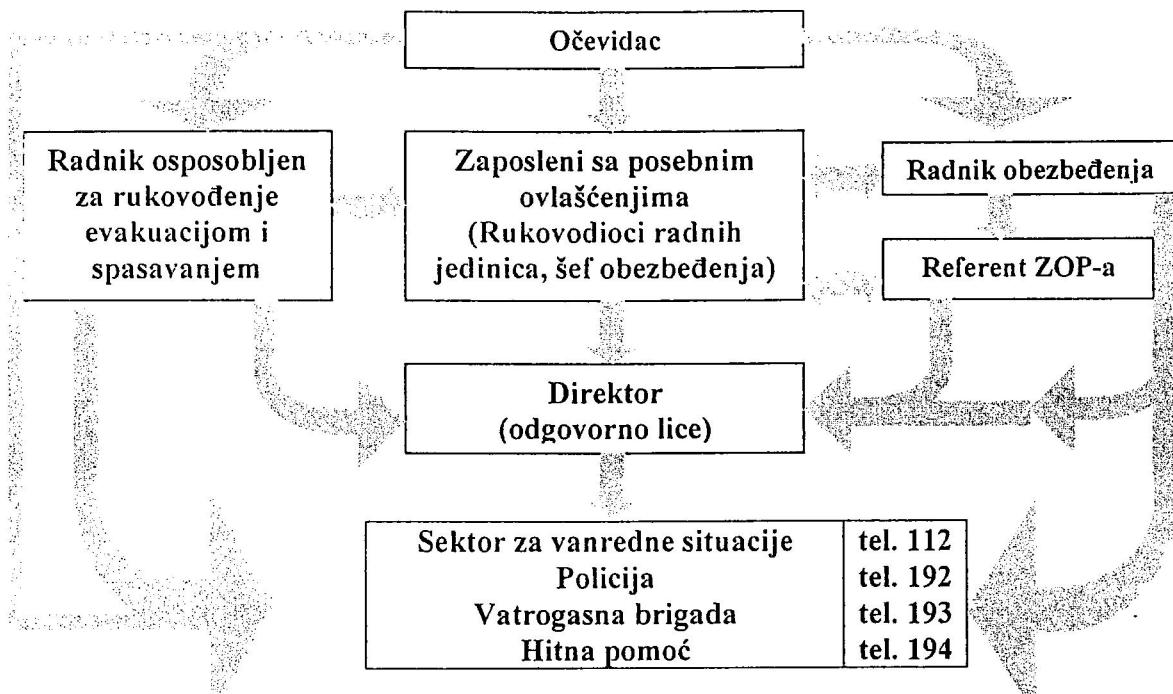
Način obaveštavanja:

- telefon,
- mobilni telefon

Dojavu iznenadnih događaja treba obaviti na sledeće brojeve telefona:

		Adresa
Centrala	tel. 016 / <u>3426/117</u>	ul „29. Novembar“ broj 1
Direktor šef obezbeđenja	/ _____	
Referent ZOP-a	tel. 016 / <u>3426/424</u>	ul „Radnička“ bb

Šema dojave u slučaju iznenadnog događaja

Način davanja uzbune

Naredbu za uzbunjivanje daje direktor **Doma kulture** ili ovlašćeni radnici, rukovodioci, za svaku organizacionu jedinicu posebno.

Javna preduzeća, Ustanove i preduzeća koja se obaveštavaju u slučaju iznenadnih neželjenih događaja su:

Red. br.	Naziv	Adresa	Broj telefona
1.	Odeljenje za vanredne situacije	Leskovac,	112; 016/1985
2.	MUP - Policijska uprava grada Leskovca	Leskovac,	192;
3.	Hitna pomoć	Leskovac,	194;
4.	Vatrogasna jedinica Leskovac	Leskovac	016/193

1.3.3. OPERATIVNI PLAN EVAKUACIJE

Direktor (odgovorno lice), lica sa posebnim ovlašćenjima (rukovodioci radnih jedinica, šef obezbeđenja) - nosioci evakuacije i spasavanja

Ospozljavanje za evakuaciju i spasavanje obavlja se praktično u tri dela:

- ospozljavanje rukovodilaca za evakuaciju i spasavanje
- upoznavanje svih zaposlenih s načinom evakuacije i spasavanja
- sprovođenje praktičnih vežbi evakuacije i spasavanja.

Kod izbora zaposlenih koji će se ospobiti za rukovodioce evakuacije i spasavanja u slučaju nastanka iznenadnog neželjenog događaja potrebno je voditi računa, da to budu zaposleni koji će obzirom na svoje fizičke, psihofizičke i zdravstvene sposobnosti, moći obaviti predviđene radnje.

Evakuacija posetilaca i zaposlenih iz objekata Društva vrši se kada su zatečena lica u zgradu ugrožena: požarom, hemijskim akcentom, zemljotresom, terorističkim napadom, pretnjom ili podmetanjem eksplozivnih naprava.

Pravo da naredi evakuaciju lica iz zgrade imaju:

- Direktor (odgovorno lice), ili ovlašćeni radnici, rukovodioci (Rukovodioci radnih jedinica, šef obezbeđenja), za svaku organizacionu jedinicu posebno;
- Rukovodilac intervencije na gašenju požara, otklanjanju hemijskih akcidenata, i dr.

Težišno se prorađuje postupak evakuacije u slučaju požara, jer je on najrealniji i najobuhvatniji i može da se odnosi na celu zgradu ili pojedinačni prostor.

Krajnji cilj nosioca evakuacije je da bezbedno sprovedu posetioce i zaposlene kroz koridore za evakuaciju do bezbednog mesta označenog na Planu evakuacije (zborni mesto).

Evakuisani iz objekata, privremeno se smeštaju u slobodan (bezbedan) prostor – zborni mesto. Zborni mesto je pored objekata Kulturnog centra.

Način izvođenja evakuacije i spasavanja

Nakon dojave akcidentne situacije, ako se ustanovi da dojava nije lažna, uzbunjuju se zaposleni i posetioci.

Nosioci evakuacije dužni su da obezbede evakuacione izlaze u položaju kojim se ne ometa izlazak lica iz objekta i otpočinju sprovođenje evakuacije iz objekta.

Način izvođenja evakuacije objekta je sledeći:

- a) Evakuacija iz prostorija na spratu (tavanski prostor) gde su se zaposleni ili gosti zatekli u trenutku uzbunjivanja, obavlja se utvrđenim horizontalnim koridorima (pravcima) evakuacije do stepeništa, stepeništem do prizemlja, gde dolaze do obeleženih evakuacionih izlaza (spoljnih vrata);
- b) Evakuacija iz prizemlja obavlja se obeleženim horizontalnim koridorima (pravcima) evakuacije ka vratima i dalje ka obeleženim evakuacionim izlazima.
- c) Nakon napuštanja objekta, radnici i gosti, kreću se ka određenom **zbornom mestu** na otvorenom prostoru gde će od rukovodioca evakuacije i spasavanja dobiti dalja uputstva.

Evakuacioni putevi, smerovi kretanja i izlazi na osnovama za svaki deo objekta, kao i pojedine delove prostora u objektima prikazani su grafičkom dokumentacijom ovog Plana.

Rukovodioci evakuacije i spasavanja dužni su za vreme evakuacije:

- nadzirati i koordinirati akcije u svrhu evakuacije;
- obzirom na razvoj događaja tokom evakuacije, izdavati naređenja pojedinim zaposlenima i drugim odgovornim zaposlenima za preuzimanja posebnih mera u vezi sa nastalim promenama;
- preuzimati dodatne mere posebno u slučajevima kada evakuacija nije u celosti izvedena.

Nakon dolaska vatrogasne jedinice, komandir iste, načelno, pored akcije gašenja požara rukovodi i evakuacijom, odnosno spasavanjem prevashodno lica iz ugrožene zone.

U slučaju neposredne ugroženosti posetilaca i zaposlenih, nastale usled požara, eksplozija i drugih akidenata, evakuacija se sprovodi po sledećim fazama:

- a) Pripreme za evakuaciju,
- b) Selektivna evakuacija,
- c) Totalna evakuacija.

- a) **Priprema evakuacije**, obuhvata okupljanje zaposlenih, izdavanje potrebnih naređenja osoblju koje je zaduženo za sprovođenje iste, pripremu materijalno-tehničkih sredstava koja su predviđena za iznošenje i transport. Ako na delu objekta gde je potrebno izvršiti evakuaciju nema dovoljno osoblja, angažuje se osoblje iz drugih delova zgrade, ili od pripadnika vatrogasno-spasičkih jedinica.
- b) **Selektivna evakuacija**, obuhvata pojedine delove zgrade koji su neposredno ugroženi, ili se očekuje njihova ugroženost. Njoj prethodi priprema evakuacije, a sprovodi se prema Planu koji određuje rukovodilac evakuacije. **Rukovodilac evakuacije** je direktor, zaposleni sa posebnim ovlašćenjima, ili komandir na intervenciji. On izdaje naređenja koja sadrže: vreme početka evakuacije, pravac i maršrutu kretanja, bezbedno mesto za evakuisane, mesto za evakuaciju važnih i vrednijih materijalnih sredstava, vreme završetka evakuacije.

Vreme trajanja procesa evakuacije, čini zbir vremena trajanja sledećih pojedinačnih etapa:

- Napuštanje prostorije u kojoj se nalaze lica ugrožena požarom,
- Kretanje lica kroz horizontalne i vertikalne koridore (pravce evakuacije) do izlaza za evakuaciju,
- Kretanje lica van zgrade do bezbednog (zbornog) mesta za evakuisane.

Evakuacija se izvodi preko postojećih unutrašnjih saobraćajnica, stepeništa, hodnika, prolaza i holova.

Najnepovoljniji slučaj evakuacije je iz spratnog dela zgrade i iz suterenskog dela, zbog nedostatka alternativnog koridora (pravca) evakuacije.

Stoga rukovodilac gašenja i evakuacije treba da oceni način evakuacije: hodnikom, stepeništem, odnosno preko prozora i sa spoljne strane objekta, ako je to moguće.

Rukovodilac evakuacije i izvršioci evakuacije su dužni da u pripremi i pri evakuaciji preduzmu sve mere na sprečavanju panike i očuvanju reda i discipline.

Evakuisani se usmeravaju na bezbedna mesta koja se nalaze na otvorenom prostoru van objekta.

Totalna evakuacija, nastaje prerastanjem iz selektivne evakuacije, odnosno kada rukovodilac intervencije sa direktorom i drugim odgovornim licima, utvrde da je ceo objekat neposredno ugrožen.

Spasavanje povređenih lica treba vršiti oprezno jer zbog nestručnosti (prelomi, trovanja) stanje istih može da se pogorša. Lakše povređenim treba odmah pružiti pomoć, a za teže povređene obezbediti hitnu pomoć i odvoženje u zdravstvene ustanove.

U uslovima požara kod ugroženih nastupa panika, što uzrokuje dodatna povređivanja i zbog toga rukovodilac gašenja i evakuacije, putem razгласa, megafonom i slično, umirujućim glasom smanjuje paniku među ugroženima.

U požarom ugroženom objektu, uvek se prednost daje spasavanju ljudi, međutim, kad god je to moguće, vrši se spasavanje materijalnih dobara i zaštita životne okoline. Intervencija se izvodi u cilju spasavanja vrednih materijalnih dobara, uklanjanja zapaljivih i eksplozivnih materija koje mogu povećati katastrofu.

Direktor kroz proradu i vežbe evakuacije određuje izvršioce za spasavanje vrednih dokumenata-archive i materijalnih dobara Društva.

Vredna materijalna dobra se iznose van ugroženog prostora, a ista se fizički obezbeđuju.

Postupci nakon sprovedene evakuacije

Nakon sprovedene evakuacije i okupljanja zaposlenih i gostiju na zbornom mestu, rukovodioци evakuacije i spasavanja, procenjuju situaciju u okviru koje:

- proveravaju jesu li svi zaposleni i gosti napustili objekat;
- određuju radnje koje treba preuzeti na nužnom saniranju posledica iznenadnog događaja (gašenje požara i sl.);

- određuju radnje koje treba preduzeti radi sprovođenja akcije spasavanja osoba koje su blokirane u delovima građevine (korišćenje opreme za izvođenje spasavanja, određivanje rasporeda i redosleda spasavanja i sl.);
- otpuštaju kućama preostale osobe koje ne mogu učestvovati u daljim akcijama.

Način sprovođenja spasavanja

U svim slučajevima, kad evakuacija gostiju i zaposlenih nije sprovedena u potpunosti, pristupa se akciji spasavanja preostalih osoba.

U ovoj akciji učestvuju:

- osobe, koje odrede rukovodioci evakuacije i spasavanja,
- pripadnici profesionalne vatrogasne jedinice,
- prema potrebi stručne osobe drugih preuzeća.

Rukovodioci evakuacije i spasavanja, u okviru svog delokruga rada, utvrđuju putem izveštaja sledeće:

- koliko je osoba ugroženo i gde se nalaze,
- kakva im neposredna opasnost preti,
- je li nastupila panika,
- koji su hodnici i stepeništa neprohodni.

Istovremeno ocenjuju koja su sredstva za spasavanje potrebna i koja su lična i kolektivna zaštitna sredstva potrebna za zaposlene koji ovu akciju sprovode.

Do dolaska vatrogasne jedinice, u granicama mogućnosti, koriste vlastita sredstva za spasavanje, ako ista poseduje.

Nakon dolaska profesionalne vatrogasne jedinice koristiće se oprema za spasavanje, vatrogasne jedinice, a svi zaposleni i rukovodstvo društva stavljuju se na raspolaganje rukovodiocu akcije gašenja i spasavanja, a rukovođenje akcijom preuzima komandir vatrogasne jedinice.

Spasavanje osoba s visine

Za spasavanje osoba sa visine treba koristiti vlastitu raspoloživu opremu ukoliko **Dom kulture** istu poseduje. Nakon dolaska profesionalne vatrogasne jedinice koristiće se profesionalna vatrogasna oprema.

Spasavanje osoba u slučaju požara

U slučaju požara moraju se ponajpre spasavati ugrožene osobe, a tek onda kreće akcija za konačno savladavanje požara. Rukovodioci evakuacije i spašavanja određuju način spašavanja osoba u slučaju požara.

U svakom slučaju poziva se teritorijalna vatrogasna jedinica.

U slučaju požara koji otežava spašavanje posetilaca i zaposlenih, potrebno je:

- odmah uporedno s ostalim radnjama spašavanja osoba, pristupiti gašenju požara,
- isključiti instalacije koje predstavljaju opasnost u slučaju požara (električna struja, gas, grejanje);
- prilikom napuštanja ugrožene prostorije zatvoriti prozore i vrata; otvoriti vrata i prozore na hodnicima, stepeništima i prostorijama u kojima se obavlja evakuacija, odnosno, spašavanje radi odvoda dima i prevelike toplove,
- probiti zidove i slično, kako bi se zaobišla ugrožena mesta i obavilo spašavanje blokiranih osoba i efikasno gašenje požara.

Spašavanje osoba iz ruševina

Pretraživanje ruševina i spašavanje zatrpanih osoba obavljaju rukovodioci evakuacije i spašavanja, pripadnici profesionalne teritorijalne vatrogasne jedinice i zaposleni koji su određeni.

U slučajevima rušenja zgrade ili njenog dela mora se odmah:

- isključiti struju, vodu, gas, grejanje i dr.;
- utvrditi kritična mesta na koja je potrebno obratiti pažnju;
- utvrditi mesta odakle se javljaju zatrpani i povređeni;

- utvrditi delove zgrade koji bi se tokom spasavanja mogli srušiti, i preuzeti potrebne mere za otklanjanje opasnosti od rušenja.

Spasavanje osoba iz ruševina treba obavljati krajnje oprezno kako ne bi došlo do povreda osoba koje učestvuju u spasavanju ili novih povreda već povređenih ili zatrpanih osoba.

Pri spasavanju treba koristiti namenski alat i opremu, a u krajnjem slučaju i građevinsku mehanizaciju pod nadzorom građevinskih stručnjaka.

1.3.4. ZBORNA MESTA EVAKUISANIH OSOBA

Svi gosti i zaposleni nakon izlaska iz objekta, u slučaju iznenadnih događaja, moraju se okupiti na zbornom mestu koje je određeno za okupljanje na otvorenom prostoru.

Na zborna mesta za okupljanje moraju doći gosti i zaposleni u svim slučajevima iznenadnih događaja osim iznenadnih događaja kao što su olujni vetrovi, grad i širenje oblaka opasnih hemikalija u spoljašnjem prostoru.

U tim slučajevima treba postupiti prema sledećem:

- ne napuštati objekat,
- smestiti se u najsigurnije unutrašnje prostorije,
- čvrsto i po mogućnosti nepropusno zatvoriti sve spoljašnje otvore na objektu, odnosno, prostorijama,
- u saradnji i po zapovesti rukovodioca evakuacije i spasavanja isključiti iz upotrebe sve instalacije, mašine i uređaje koji bi mogli izazvati akcidentne situacije,
- nakon prolaska opasnosti postupiti prema uputstvima rukovodioca evakuacije i spasavanja.

Na lokaciji se određuje sledeće zorno mesto za okupljanje na otvorenom prostoru:

ZBORNO MESTO Slobodan plato ispred objekta, koji služi za prihvatanje evakuisanih zaposlenih i gostiju **Doma kulture**.

Nakon okupljanja gosti i zaposleni moraju:

- mirno sačekati dalja naređenja i uputstva,

- ne smeju stvarati naknadnu paniku,
- ne smeju se razilaziti niti se samovoljno ponašati
- ne smeju se vraćati u objekat dok za to ne dobiju odobrenje rukovodioca evakuacije da je ulaz siguran.

Na zbornom mestu rukovodioci evakuacije treba da:

- utvrde jesu li svi gosti i zaposleni napustili objekat;
- ako utvrde da posetioci i zaposleni nisu na broju, preduzmu akciju spasavanja;
- obave koordinaciju daljeg delovanja sa drugim rukovodicima evakuacije i spasavanja i komandirom teritorijalne vatrogasne jedinice;
- organizuju pružanje prve pomoći povređenima, a teže povređene uputiti u medicinske ustanove.

1.3.5. UPUTSTVO ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA I GRAFIČKA DOKUMENTACIJA

Sažeto uputstvo za postupanje u slučaju požara i grafički delovi Plana evakuacije predstavljaju sastavni deo plana evakuacije i Pravila zaštite od požara.

1.3.5.1. Uputstvo za postupanje u slučaju požara

U posebnom prilogu je dat primer Uputstva za postupanje u slučaju požara, te ćemo ga ovde izostaviti, ali u principu mora biti sadržano i u Pravilima ZOP-a.

1.3.5.2. Grafička dokumentacija Plana evakuacije

Grafički deo sačinjavaju:

Situacija	1:200
Osnova prizemlja – ceo objekat	1:200
Osnova tavanskog prostora	1:150

1.4.Način osposobljavanja zaposlenih za sprovođenje zaštite od požara

Osnovna obuka zaposlenih iz oblasti zaštite od požara vrši se na osnovu **Programa osnovne obuke zaposlenih iz oblasti zaštite od požara** koji donosi direktor Društva, a po pribavljenoj saglasnosti inspekcijskih organa, sektora za vanredne situacije.

Sadržajem Programa osnovne obuke obezbeđuje se sticanje najneophodnijih teorijskih i praktičnih znanja o merama zaštite od požara, opštim i specifičnim, vezanim za pojedine poslove i zadatke u procesu rada, a posebno o pravima, dužnostima i odgovornostima zaposlenih u sprovođenju zaštite od požara, načinu rukovanja prenosnim i prevoznim aparatima za početno gašenje požara, opremom i sredstvima za gašenje požara, o postupku u slučaju kvara, izbjanju požara i dr.

Program osnovne obuke zaposlenih iz oblasti zaštite od požara zasniva se na neposrednim opažanjima izvora opasnosti i specifičnostima procesa rada kao i merama zaštite od požara koje se moraju preduzimati.

Osnovna obuka izvodi se putem seminara, predavanja, konsultacija, praktičnih vežbi i dr.

Po završenoj osnovnoj obuci zaposlenih obavezno se sprovodi postupak provere znanja i sposobljenosti zaposlenih iz oblasti zaštite od požara.

Provera znanja i sposobljenosti vrši se putem testova, usmenim ispitivanjem i proverom praktične obučenosti. Referent zaštite od požara priprema testove, utvrđuje članove komisije i odlučuje o načinu provere znanja.

O proveri znanja zaposlenih iz oblasti zaštite od požara sačinjava se zapisnik i vodi odgovarajuća evidencija.

Zaposleni koji ne zadovolji na proveri znanja dužan je da naknadno, a najkasnije u roku od 15-30 dana od izvršene provere znanja, ponovo polaže test.

Zaposleni će se upoznati sa merama zaštite od požara i postupkom u slučaju požara kroz obaveznu obuku, upoznavanjem od strane neposrednog rukovodioca prilikom stupanja na rad i putem pisanih uputstava, upozorenja i znakova opasnosti.

Osnovna obuka zaposlenih iz oblasti zaštite od požara organizuje se za sve zaposlene, najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na rad.

Provera znanja zaposlenih vrši se jednom u tri godine.

III. ZAVRŠNE ODREDBE

Svi zaposleni u Društvu dužni su da se pridržavaju Pravila zaštite od požara.

Nesprovođenje i nepridržavanje propisanih mera, smatra se težom povredom radne dužnosti, pa se ne isključuju prekršajna, krivična i materijalna odgovornost.

Izmene i dopune Pravila zaštite od požara donosi direktor, na inicijativu referenta zaštite od požara, a po postupku predviđenim za njegovo donošenje.

Pravila zaštite od požara stupaju na snagu datumom donošenja.

U Grdelici, 08. 08. 2016.g.

